

Informační kniha

ČERNÁ HORA

Srdečně Vás
vítáme v destinaci

ČERNÁ HORA

Přejeme Vám příjemné prožití dovolené!

Obsah

Poznejte to nejlepší z Černé Hory	str. 4
Časový posun	str. 5
Státní zřízení	str. 5
Historie	str. 5
Počasí a podnebí	str. 6
Poloha a geografie	str. 7
Pláže	str. 7
Jazyky	str. 8
Fauna a flóra	str. 8
Stravování, kuchyně a restaurace	str. 9
Doprava a přeprava	str. 10
Měna	str. 12
Internet	str. 12
Pošta	str. 12
Telefonování	str. 12
Kontakty na úřady	str. 13
Bezpečnost a kriminalita	str. 13
Nakupování – celní předpisy	str. 13
Aktivity a zábava	str. 14
Slovníček	str. 15
Elektrický proud	str. 19
Voda	str. 19
Zdravotní péče	str. 19

Poznejte to nejlepší z Černé Hory

Kaňon řeky Tara

- Vápencový kaňon s průměrnou hloubkou 1 100 m je nejhlubším kaňonem v Evropě
- Překlenuje jej most s pěti oblouky, jenž se vypíná až 150 metrů nad hladinou řeky

Skadarské jezero

- Největší sladkovodní jezero na Balkáně je napájeno zhruba 50 aktivními prameny v jeho krasovém dně
- Jedna z největších ptačích rezervací v Evropě

Kotor

- Zapsán na seznamu UNESCO
- Historické centrum z úzkých uliček a staveb v románském, gotickém, renesančním a barokním slohu obklopují hradby o délce 4,5 km a výšce až 20 m

BOSNA A HERCEGOVINA

SRBSKO

ČERNÁ HORA

KOSOVO

ALBÁNIE

JADERSKÉ MOŘE

0 25 km

Budva

- Budva je starobylé město a největší a nejlépe vybavené letoviště černohorského přímoří
- Ideální výchozí bod pro výlety, např. na blízký ostrov Sv. Mikuláše

Pohoří Lovćen

- Národní park Lovćen nad Kotorským zálivem je nazýván „černohorský Olymp“
- Nabízí krasové útvary a vysokohorské pastviny s jedinečnou faunou a flórou

Cetinje

- Bývalé hlavní město
- Za návštěvu stojí budovy ambasád, Cetinjský klášter, Biljarda, Orlí útes, Královské mauzoleum, Etnografické muzeum a další

Časový posun

Černá Hora se nachází ve stejném pásmu středoevropského času jako Česká republika. Hodinky tady posouvat nemusíte.

Státní zřízení

Černá Hora je parlamentní republikou v čele s prezidentem a předsedou vlády. Parlament, volený na čtyřleté funkční období, je jednokomorový.

Historie

Území dnešní Černé Hory bylo od počátku letopočtu osídleno Ilyry. V 10. století tu vzniklo knížectví Zeta, zničené v 15. století Turky. Část jeho obyvatel uprchla do nepřístupných horských oblastí a tam založila samostatný stát nezávislý na Osmanské říši.

Černá Hora vedle Osmanské říše

Na rozdíl od ostatních balkánských zemí islamizovaných při výpadech Osmanské říše Černá Hora většími změnami náboženského složení neprošla. Roku 1852 na trůn nastoupila dynastie Petrovičů-Njegošů a v roce 1914 se zapojila spolu se Srbskem do první světové války na straně Dohody.

V lednu 1916 sice byla země obsazena rakousko-uherskou armádou, avšak po její porážce v roce 1918 Černá Hora vstoupila jako samostatná správní jednotka do nově se formující Jugoslávie.

Vznik Jugoslávie a druhá světová válka

O čtyři roky později byla většina území Černoorského království spojena s bokou Kotorskou do nově vytvořené Zetské oblasti. Roku 1929 přestaly existovat hranice původního království a celá Černá Hora byla s někdejší Republikou Dubrovník, Hercegovinou, jihuzápadem Srbska a severem Kosova začleněna do Zetské bánoviny.

Za druhé světové války, kdy byla Jugoslávie obsazena jednotkami nacistického Německa, došlo k obnovení Černoorského království jako loutkového státu Mussoliniho Itálie.

Po válce se Černá Hora stala jednou z republik socialistické jugoslávské federace. Po jejím rozpadu na konci 80. let Černá Hora zůstala spojena s Miloševićovým Srbskem. Nezapojila se sice do války, ale nesla následky embarga na svého mocnějšího partnera a pozažmo ekonomické krize, což přineslo výrazné snížení životní úrovně.

Vznik samostatné Černé Hory

Vzrůstající nespokojenost se společným svazkem se Srbskem se projevila v květnovém referendu roku 2006, v němž se většina obyvatel vyslovila pro samostatnost země. Nezávislost Republiky Černá Hora byla vyhlášena 3. června a členem OSN se nový stát stal 28. června 2006.

Koncem roku 2010 Rada Evropské unie oficiálně udělila Černé Hoře status kandidátské země, přístupové rozhovory začaly dva roky poté.

Počasí a podnebí

Černohorské pobřeží má středomořské podnebí vyznačující se teplým suchým létem a mírnou deštivou zimou, během níž však teploty obvykle neklesají pod bod mrazu. Pro léto je typická mimořádná délka slunečního svitu, vysoký počet jasných dní a nízká oblačnost.

Na černomořském přímoří se odráží pozitivní vliv horských masivů zvedajících se v jeho těsné blízkosti. Poskytují mu totiž výbornou ochranu před nepříznivým vnitrozemským klimatem a umožňují zdejší vysoké průměrné teploty v létě.

Poloha a geografie

Co jiného čekat od Černé Hory než hory, bezdné kaňony, divoce proudící řeky a temné štíty s jedinečnými kruhovými rozhledy široko daleko? Rozlehlé kopce patřící k Dinárským horám zabírají většinu z 13 812 kilometrů čtverečních rozlohy této balkánské země. Nejvýraznější z nich jsou pohoří Durmitor, Sinjajevina a Prokletije s nejvyšším černohorským vrcholem Zla kolata dosahujícím 2 534 metrů.

Druhým výrazným krajínotvorným prvkem Černé Hory je 50 kilometrů dlouhé Skadarské jezero, zasahující polovinou své plochy do sousední Albánie. Zásluhou pramenů na svém dně se pyšní neobyčejně čistou vodou, díky níž tu hnízdí téměř 300 druhů ptáků včetně vzácných pelikánů.

Jaderské moře a pětice chráněných oblastí

Jadranské pobřeží již není v Černé Hoře tak členité jako více na severu, přesto zde najdeme jednu velkou zajímavost. Populární boka Kotorská je totiž nejjihněji položeným fjordem v Evropě. Přiléhající poloostrov Luštica ukrývá tajemnou Modrou jeskyni.

Za zmínku stojí i to, že se Černá Hora snaží profilovat jako ekologicky zodpovědný stát a navštívit tady můžete celkem pět národních parků:

- ptačí rezervaci Skadarské jezero
- svým způsobem nejstarší národní park starého kontinentu Biogradska Gora
- pohoří Durmitor s nejhlubším evropským kaňonem, který leží na řece Tara
- pohoří Lovćen nazývané též Černohorský Olymp
- Prokletije

Pláže

Pláže dělají dovolenou i v Černé Hoře. Pobřeží Černé Hory sice není příliš dlouhé, přesto se pyšní celou řadou jedinečných pláží a romantických zákoutí. Tou nejreprezentativnější je 1 600 metrů dlouhá oblázková Slovenska plaža. Táhne se východně od budvanského přístavu a je lemována celým komplexem hotelů různých kategorií a pestrou paletou sportovních i zábavních zařízení.

Nádherná je též 350 metrů dlouhá písčiná pláž Mogren. Najdete ji asi 150 metrů jižně od hotelu Avala v Budvě a dostanete se k ní cestou vytesanou ve skále. Blízko ní se rozkládá Jaz, další velká pláž pokrytá pískem a kamínky.

Jižně od Ulcinje nemůžete minout 10 kilometrů dlouhou písčnou pláž Velika plaža a nedaleká Ženska plaža se proslavila pozitivními zdravotními účinky na ženské orgány.

Opalování

Kdo by nechtěl přijet z dovolené krásně opálený? Abychom se vrátili se zlatavě opálenou pokožkou, musíme vědět, jak na to a také jak se vyvarovat spálenin od sluníčka. Opalování u moře má totiž jiná pravidla než u nás doma. Základem je přibalit si do cestovního zavazadla voděodolný opalovací krém s co nejvyšším ochranným faktorem, alespoň 30 až 50, a používat ho i ve stínu.

Pokud je to možné, přivykejte pokožku na sluníčko postupně. Opalovací krémy je třeba nanášet asi půl hodiny před odchodem na pláž a po 2 až 3 hodinách aplikaci opakovat. Samozřejmostí by měla být pokrývka hlavy.

Jazyky

Úředním jazykem je černohorština. S češtinou má leccos společného, ostatně jsou to oba slovanské jazyky. Učení základních frází a výrazů z našeho slovníčku, který najdete na dalších stránkách, vám proto možná půjde docela snadno.

V hotelech, restauracích a obchodech se běžně domluvíte anglicky, někde dokonce i česky.

Fauna a flóra

Příroda Černé Hory je jedním slovem fascinující. Příznivě zde působí především teplota, která je po většinu roku vyšší než v ostatních částech Evropy. Fauna i flora je zde druhově pestrá a dobře zachovalá.

Výraznou zásluhu na tom má i zdejší administrativa – Černá Hora se chce stát prvním ekologickým státem na světě. V praxi to znamená výraznou ochranu životního prostředí, jejíž nejvyšší stupeň je uplatňován v pěti národních parcích Biogradska Gora, Durmitor, Lovćen, Prokletije a Skadarské jezero.

Jaké stromy a květiny rostou v Černé Hoře?

Krasové oblasti vnitrozemí a přímoří jsou z důvodu kácení v minulosti převážně bez porostů. Původní dubové a cypřišové lesy byly nahrazeny křovinami a méně náročnými rostlinami.

V horských oblastech je situace odlišná. Ve výškách kolem 800 metrů nad mořem se daří souvislým porostům dubů, javorů, jilmů, kaštanů a topolů, nad 1 500 metrů převládají borovicové lesy.

Savci, ptáci, plazi a další zvířata

Zvířena Černé Hory vám leckdy může připomínat jednu ohromnou zoologickou zahradu. V evropském měřítku tady najdete skutečnou divočinu. K běžným živočichům patří vysoká a černá zvěř, menší šelmy jako rys, divoká kočka, vydra a kuna, výjimkou není setkání s medvědem či vlkem.

Z ptačí říše lze pozorovat některé druhy orlů, sokola, někdy dokonce i supa. Oblast Skadarského jezera, největší rezervoár sladké vody na Balkáně, je domovem kormoránů a pelikánů. Suché podnebí vyhovuje plazům.

Stravování, kuchyně a restaurace

Černohorská strava má typický balkánský charakter a spojuje speciality vnitrozemské a přímořské kuchyně. Její základ tvoří ryby a další mořské produkty, sýr, skopové maso a zelenina.

Pršut budiž pochválen

Vyhlášený je zejména místní pršut, lahůdka z vepřové kýty uzená studeným kouřem nebo jen vystavená proudění suchého vzduchu. Servíruje se nakrájený na tenké, až průsvitné plátky, někdy se přidává do náplní různých speciálních rolád či závitků.

Pršut pochází pod názvem prosciutto z Itálie a dříve bylo možné jej ochutnat jen v některých oblastech jadranského přímoří. Dnes je tato specialita pod označením pršuta běžně dostupná také v Černé Hoře. Koštradina se říká obdobně zpracovanému mladému hovězímu nebo nejvyšší kvalitě masu z ovcí či koz.

Kulinářská bašta Njeguši

V jednotlivých regionech se pršut vyrábí způsobem pro ně typickým. Černohorci přísahají, že nejlepší pršut na světě pochází z vesnice Njeguši ležící při cestě z Kotoru do Cetinje a na Lovćen. Možná je to nadmořskou výškou 900 metrů, možná vzdušným prouděním z hor

i od moře, možná dlouhou tradicí, njeгуšký pršut je opravdu vyhlášenou pochoutkou, kterou byste si neměli nechat ujít.

Každá rodina se v Njeгуši věnuje produkci pršutu již po dlouhé generace. Používají se zvláštní udírny pro přípravu za studena a není výjimkou, že se ročně zpracuje až 15 tisíc vepřových kýť. Vísku proslavil i skvělý „njeгуšký sýr“, jehož výroba sahá do 17. století.

Něco ostřejšího k pití

Tradičním černohorským jídlem je pljeskavica připravovaná ze směsi dvou nebo více druhů mletého masa, nejčastěji jehněčího, vepřového, hovězího či telecího. Opéká se na grilu s cibulí a podává s přílohami jako čalamáda ajvar, čerstvý kajmak a „pita“ chléb (lepinja).

K dobrému jídlu patří dobré pití, v Černé Hoře především pálenka z vína rakije, v místní variantě z hrušek odrůdy Williams, zvaná viljamovka.

Doprava a přeprava

Stav hlavních silnic je v Černé hoře dobrý, za to stav silnic mimo hlavní tahy (většinou do méně lukrativních oblastí) je velmi špatný. Povrch je starý, často poškozený a proto je třeba dbát zvýšené opatrnosti. Zvláštní opatrnost se doporučuje na vozovkách v horských úsecích, kde jsou cesty obzvláště úzké s nebezpečnými prudkými zatáčkami. Černohorci dopravní předpisy příliš nedodržují a jezdí poměrně divoce.

Černá Hora má aktuálně v provozu 41 km dálnice Bar - Bělehrad, která má spojit černohorské město a přístav Bar u Jaderského moře se Srbskem přes hraniční přechod Boljare. Dálniční poplatky se neplatí.

Dopravní předpisy

Pokud se rozhodnete půjčit si automobil, doporučujeme vám seznámit se s dopravními předpisy a respektovat je. Pokuty za přestupky bývají vysoké.

- Nejvyšší povolená rychlost v obci je 50 km/h.
- Nejvyšší povolená rychlost mimo obec je 80 km/h.
- Nejvyšší povolená rychlost na silnici pro motorová vozidla a dálnici je 100km/h.
- Použití bezpečnostních pásů je povinné na všech sedadlech.
- Každý člen posádky musí mít reflexní vestu, reflexní vesta je v Černé hoře povinná i pro všechny motorkáře.
- Cyklisté musí mít helmu.
- Děti mladší 5 let musí být přepravovány pouze v dětských sedačkách. Děti mladší 12 let mohou být přepravovány pouze na zadních sedadlech.
- V Černé Hoře je povolená maximální hranice alkoholu v krvi do 0,03%. U profesionálních řidičů je 0,0%.

Půjčení automobilu nebo motocyklu je možné ve všech větších městech a oblíbených turistických letoviscích. Řidič musí být starší 21 let a prokázat se řidičským průkazem a cestovním pasem.

Čerpací stanice lze nalézt bez problému podél hlavních silnic a ve velkých městech. V některých oblastech jsou však čerpací stanice celkem daleko od sebe. Obvyklá otevírací doba je většinou od 8:00 do 20:00, některé čerpací stanice mají provoz nepřetržitý.

V případě dopravní nehody je nutno vždy zavolat policii. Poškozené vozidlo může být bez příslušného dokladu od policie zabaveno.

Letadlem, vlakem, lodí

V Černé Hoře jsou dvě větší letiště s mezinárodním provozem. Jedno se nachází v Tivate a druhé, Golubovac, bylo postaveno u hlavního města Podgorica. Mnoho turistů využívá i chorvatské letiště Dubrovnik-Čilipi kousek od černohorských hranic.

Železniční doprava je odkázána na pozůstatek jugoslávské sítě zahrnující na území Černé Hory necelých 300 kilometrů tratí. Hlavní koridor vede mezi městy Bar, Podgorica a Nikšić. Nejdůležitějším přístavem je Bar, odkud vyplouvají trajekty do Itálie. Během letní sezóny se organizují i výletní plavby podél pobřeží nebo po Skadarském jezeře.

Měna

Ačkoliv zatím není Černá Hora součástí eurozóny, oficiálním platidlem je zde euro, které se dále dělí na 100 centů. Obíhají tu standardní bankovky a mince v nominálních hodnotách 5, 10, 20, 50, 100, 200 a 500 € u bankovek a 1 euro, 2 eura, 1, 2, 5, 10, 20 a 50 centů u mincí.

Internet

Připojení k internetu je v Černé Hoře na velmi dobré úrovni, neboť vláda značně investovala do rozvoje internetových sítí, digitálních služeb a vysokorychlostního přístupu k internetu. Internetové připojení je tedy k dispozici v městských i venkovských oblastech, kvalita ale může být v odlehlejších oblastech nižší. Bezplatné wi-fi sítě jsou často k dispozici v hotelech a turistických letoviscích.

Pošta

Poštovní pobočky jsou v každém větším městě. Jejich otevírací doba je zpravidla od 8 do 21 hodin a pošta do České republiky z nich dorazí zpravidla do 5 dnů. Můžete v nich zakoupit pohledy i známky, které jsou k dostání i v běžných obchodech.

Telefonování

Všichni čeští mobilní operátoři poskytují v Černé Hoře roaming. Jelikož není Černá Hora součástí EU, datový roaming funguje v jiném tarifu než v České republice. Ověřte si u svého operátora ceny za mobilní hovory, zprávy a mobilní internet.

Předvolba pro Českou republiku je +420, pro Slovensko +421 a poté požadované telefonní číslo. Předvolba pro Černou Horu je + 382.

Důležitá telefonní čísla

Policie: 122

První pomoc: 124

Hasiči: 123

Tísňová linka: 112

Kontakty na úřady

Velvyslanectví České republiky v Podgorici:

Partizanski put 6a, Tološi
81 000 Podgorica
tel: +382 20 281 103, 105
nouzová linka: +382 69 338 800
e-mail: podgorica@embassy.mzv.cz
web: www.mzv.cz/podgorica

Velvyslanectví Slovenské republiky v Podgorici:

Beogradska 29
81000 Podgorica
tel: +382 20601440
nouzová linka: +38267654959
e-mail: emb.podgorica@mzv.sk
web: www.mzv.sk/web/podgorica

Bezpečnost a kriminalita

Bezpečnostní situace v Černé Hoře je obecně považována za dobrou a srovnatelnou s ostatními turisticky vyhledávanými zeměmi bývalé Jugoslávie. Během letní sezóny jsou zaznamenávány obvyklé drobné krádeže, proto si vždy hlídejte hotovost, cestovní doklady, platební karty a příruční zavazadla.

Nakupování – celní předpisy

Celní předpisy

Do Černé Hory platí zákaz dovozu potravin. Výjimku tvoří potraviny k okamžité spotřebě, sušené a diabetické. Jedna osoba starší 18 let smí bezcelně dovést:

- 100 doutníků či 50 cigár, 200 kusů cigaret a 250 gramů tabáku
- 50 gramů parfému nebo 0,25 litru toaletní vody
- 2 litry vína a 1 litr tvrdého alkoholu
- 5 kilogramů čerstvého ovoce a zeleniny kromě brambor
- 1 kilogram sušeného ovoce, zeleniny a hub, kávy, kakaa, koření a čaje
- 1 kilogram ostatních zabalených potravin pro přímou spotřebu, které nevyžadují zvláštní tepelný režim a jsou v originálním balení
- 5 litrů balené vody

Je výslovně zakázán dovoz omamných a psychotropních látek a jedů, nelze dovážet ani léky v množství převyšujícím šestiměsíční potřebu.

Na hranicích Černé Hory většinou není třeba prokazovat dostatek finančních prostředků pro pobyt, byť je dle zákona cizinec povinen disponovat za účelem pobytu minimálně 50 eury na den.

Aktivita a zábava

Adrenalinové sporty, nakupování na tradičních trzích, akvaparky a diskotéky, to vše a ještě mnohem více nabízí Černá Hora. V následujících odstavcích pro vás vybíráme to nejzajímavější.

Sport a pohyb

Pokud máte rádi sport a pohyb s kapkou dobrodružství, bude se vám v Černé Hoře líbit. Během své dovolené budete mít nespočet možností udělat si procházky i vysokohorskou túru. Aktivně se tu můžete vyžít na suchu i ve vodě. Běžným standardem jsou tenisová hřiště, fitness centra, bazény, hřiště na plážový volejbal a mnoho dalších sportovišť nejen s nabídkou letních sportů. Na možnosti adrenalinových sportů se ptejte delegáta.

Nákupy a útraty

Obyvatelé Černé Hory preferují nákupy v menších prodejnách, jako jsou supermarkety, menší značkové obchody, tržnice a diskontní prodejny.

Jako suvenýry jsou zajímavé výrobky z mušlí, například lodičky, figurky, zvířátka nebo náhrdelníky, dále dřevěné makety lodí, loutky v národních krojích a miniatury černoehorských památek z keramiky. Typické jsou i suvenýry z vrbového proutí, keramické vázy s černoehorskými motivy, nádoby z pálené hlíny se starou patinou, opasky zdobené tradičními vzory či vyřezávané výrobky z palmového dřeva.

Zábava a noční život

Milovníci nočního života a zábavy si na černoehorském pobřeží opravdu přijdou na své. Ke strávení příjemných chvil je láká mnoho rozmanitých barů, diskoték, kaváren a klubů. Nejatraktivnějším podnikem je diskotéka Top Hill, dunící asi deset minut cesty autem z Budvy. Pojme až 5 000 osob a nabízí nejmodernější klubovou techniku a efekty. Mezi další oblíbené diskotéky patří Trocadero na půli cesty mezi Budvou a Bečići.

Černohorská muzea a akvaparky

V průběhu dne můžete relaxovat v akvaparku blízko hotelu Maestral v Bečići. Areál, vybavený tobogány, skluzavkami, vodopády či línou řekou, pobaví malé i velké návštěvníky.

V Budvě nebo v bývalém hlavním městě Cetinje jsou otevřena pěkná muzea a zajímavou aktivitou je také lov ryb ze člunu pod vedením zkušeného kapitána.

Státní svátky v Černé Hoře

Leden – Nový rok

Březen, duben – Velikonoce

Květen – Svátek práce

21. květen – Den nezávislosti

13. červenec – Den státnosti Černé Hory

25. a 26. prosinec – Vánoce

Česko-černohorský slovníček

Úředním jazykem v Černé Hoře je černohorština. Jedná se o jihoslovanský jazyk a češtině se proto v mnohém podobá. Zkuste se začíst do našeho slovníčku, uvidíte, že učení základních slovíček a výrazů vám nebude dělat velké obtíže.

Pozdravy

Česky	Černohorsky
Dobré jitro!	Dobro jutro!
Dobrý den!	Dobar dan!
Dobrý večer!	Dobro veče!

Česky	Černohorsky
Dobrou noc!	Laku noć!
Vítám(e) vás!	Dobrodošli!
Na shledanou!	Dovidjenja!

Oslovení

Česky	Černohorsky
Pán	Gospodin
Paní	Dospodja
Slečna	Gospodjica

Poděkování a omluvy

Česky	Černohorsky
Děkuji	Hvala
Děkuji mnohokrát	Hvala puno
Jsem vám velmi vděčen	Mnogo sam vam zahvalan

Česky	Černohorsky
Promiňte, prosím	Oprostite molim/ Izvinite molim
Promiňte, že vás ruším	Oprostite, ako vam smetam

Žádosti

Česky	Černohorsky
Můžete mi, prosím, říci...	Molim, recite mi...
Počkejte prosím!	Sačekajte molim!

Představování

Česky	Černohorsky
Dovolte, abych se představil	Dopustite, da se predstavim
Kolik vám je let?	Koliko vam je godina?

Česky	Černohorsky
Jste ženatý?	Jeste li oženjeni?
Máte děti?	Imate li djece?

Rozhovor

Česky	Černohorsky
Jak se máte? Děkuji, dobře, a vy?	Kako ste? Hvala dobro, a vi?
Jak se daří vaší rodině?	Kako je vaša familija?

Česky	Černohorsky
Pozdravujte vaši manželku/manžela!	Pozdravite vašu suprugu/supruga!

Rodina a příbuzní

Česky	Černohorsky
Rodiče	Roditelji
Otec	Otac
Matka	Majka
Dítě	Dijete
Syn	Sin
Dcera	Kćer
Bratr	Brat
Setra	Sestra
Strýc	Stric
Teta	Tetka

Česky	Černohorsky
Manžel	Suprug
Manželka	Supruga
Snoubenec	Vjerenik
Snoubenka	Vjerenica
Tchán	Svekar
Tchyně	Svekrva
Dědeček	Djed
Babička	Baka
Vnuk	Unuk
Vnučka	Unuka

Čas

Česky	Černohorsky
Den	Dan
Pracovní den	Radni dan
Svátek	Blagdan
Týden	Tjedan
Dva týdny	Dvije sedmice
Měsíc	Mjesec
Rok	Godina
Dnes	Danas
Včera	Juče

Česky	Černohorsky
Předevcírem	Prekjuče
Zítřa	Sjutra
Pozítří	Prekosjutra
Ráno	Jutro
Dopoledne	Prijepodne
Poledne	Podne
Večer	Večer
Kolik je hodin?	Koliko je sati?
Je přesně ...	Tačno je

Počasi

Česky	Černohorsky
Jaké je počasí?	Kako je vrijeme
Je krásně/deštivo	Vrijeme je lijepo/ kišovito

Informace

Česky	Černohorsky
Vchod	Ulaz
Východ	Izlaz
Otevřeno	Otvoreno

Česky	Černohorsky
Zavřeno	Zatvoreno
Obsazeno	Zauzeto

Zákazy

Česky	Černohorsky
Vstup zakázán!	Zabranjen ulaz!
Koupání zakázáno!	Zabranjeno kupanje!

Česky	Černohorsky
Zákaz parkování!	Zabranjeno parkiranje!
Kouření zakázáno!	Pušenje zabranjeno!

V osobním vozidle

Česky	Černohorsky
Která je nejkratší cesta do...?	Koji je najkraći put za ...?
Zahňte doleva/doprava!	Skrenite lijevo/desno!
Jeďte rovně!	Vozite ravno!
Otočte se!	Okrenite se!
Jedu správně do...?	Je li ovo pravi put za...?
Kolik je to kilometrů do...?	Koliko kilometara ima do...?

Česky	Černohorsky
Kde je nejbližší benzínová pumpa?	Gdje je najbliža benzinska pumpa
Prosím... litrů benzínu	Molim... litara benzina
Mám porouchané auto	Imam auto u kvaru
Kde je nejbližší servis?	Gdje je najbliži servis?
Kdy si mohu pro auto přijít?	Kada mogu doći po auto?
Kolik stojí oprava?	Koliko košta popravak?

Banka

Česky	Černohorsky
Kde je nějaká směnárna/banka?	Gdje se nalazi mjenjačnica/banka?

Česky	Černohorsky
Prosím, vyměňte mi	Molim vas, promjenite mi

V hotelu

Česky	Chorvatsky
Mám rezervován pokoj na jméno...	Rezervisao sam sobu na ime...
Máte volný pokoj/apartmán?	Imate li slobodnu sobu/apartman?
Lituji, ale všechny pokoje/apartmány jsou obsazené	Žao mi je, sve su sobe zauzete/apartmani zauzeti
Pokoj/apartmán se mi líbí	Ova se mi soba/Ovaj se mi apartman svidja

Česky	Chorvatsky
Kde mohu zaparkovat automobil?	Gdje se mogu parkirati?
Kolik stojí pokoj se snídaní / s polopenzí?	Koliko košta soba sa doručkom/sa polupansionom?
Ten pokoj / apartmán stojí ... na den	Cijena ove sobe/apartmana je... dnevno
Prosím klíč	Molim vas ključ
Potřebuji ještě jeden polštář/ručník/přikrývku	Treba mi još jedan jastuk/ručnik/pokrivač

Restaurace

Česky	Černohorsky
Máte volný stůl pro... osob?	Imate stol za... osobe?
Promiňte, je toto místo volné?	Oprostite, je li ovo mjesto slobodno?
Co byste mi doporučil?	Što mi preporučujete?

Česky	Černohorsky
Co je specialitou restaurace?	Koji je specijalitet kuće?
Chtěl bych rybu/maso	Želim ribu/meso
Co si přejete k pití?	Što želite za popiti?
Prosím účet!	Molim račun!

Pláž

Česky	Černohorsky
Kde se tady blízko dá koupat?	Gdje se možemo u blizini kupati?
Jak daleko je pláž?	Koliko je udaljena plaža?

Česky	Černohorsky
Ja tady blízko naturistická pláž?	Ima li u blizini plaža za naturiste?
Je pláž vhodná pro děti?	Je li plaža pogodna za djecu?

Číslovky

Česky	Černohorsky
1	Jedan
2	Dva
3	Tri
4	Četiri
5	Pet
6	Šest
7	Sedam
8	Osam
9	Devet
10	Deset
11	Jedanaest
12	Dvanaest

Česky	Černohorsky
14	Četrnaest
20	Dvadeset
30	Trideset
40	Četrdeset
50	Pedeset
60	Šezdeset
70	Sedamdeset
80	Osamdeset
90	Devedeset
100	Sto
1 000	Hiljada
1 000 000	Milion

Dny v týdnu

Česky	Černohorsky
Pondělí	Ponedjeljak
Úterý	Utorak
Středa	Sreda
Čtvrtek	Četvrtak

Česky	Černohorsky
Pátek	Petak
Sobota	Subota
Neděle	Nedelja

Elektrický proud

V černohorské elektrické síti je standardní evropské napětí 220 V / 50 Hz. I zásuvky jsou totožné jako v České republice, není tedy nutný adaptér ani měnič.

Voda

Voda v Černé Hoře je deklarována jako pitná, avšak turisté si často stěžují na její kvalitu. Bývá vápenatá a chuťově nepříliš dobrá. Balená voda je k dostání téměř ve všech obchodech a pouličních stáncích.

Zdravotní péče

Pokud jste si prostřednictvím cestovní kanceláře uzavřeli cestovní pojištění u ERV pojišťovny, a. s., kontaktujte v případě zdravotních obtíží vašeho průvodce nebo linku asistenční služby EuroCenter. Linka je vám k dispozici 24 hodin denně na telefonním čísle +420 221 860 606. Pečlivě si uschovejte veškerá potvrzení od lékaře. Na základě podmínek sjednaných ve smlouvě vám po návratu pojišťovna náklady spojené s ošetřením uhradí. Pokud máte cestovní pojištění uzavřené u jiné cestovní pojišťovny, postupujte dle jejích pokynů.